

Vill konsumenter och kunder samma sak?

Under åren har vi ofta hört från politiker, mejerier och många andra att vi måste producera det konsumenterna vill ha. På senare tid har uttrycket förändrats till: "Kunderna kräver."

Till att börja med måste vi skilja på kund och konsument. Konsumenten handlar i en butik eller köper mat på en restaurang. De mejerier och slakterier vi lantbruksföretagare levererar till, säljer sina produkter till olika kunder som exempelvis Ica, Coop, Martin & Servera med flera.

SÄKERT OCH BILLIGT

Konsumenten vill ha säker mat och mat som man inte blir sjuk av. De vill ha billig eller prisvärd mat som gärna får vara svensk och närproducerad. De vill att maten ska vara så naturlig som möjligt och litar oftast på att myndigheterna sätter gränserna för

vad som får eller inte får användas.

Kunderna, alltså livsmedelskedjorna, vill tjäna så mycket pengar som möjligt. För att nå detta vill de köpa in billigt från mejerier och slakterier. De säljer gärna premiumprodukter om de kan tjäna extra på det. Ekologiskt passade deras miljöprofil ett tag men den trenden minskar allt mer. Konsumenterna efterfrågade till exempel aldrig de mängder ekomjolk som producerades och vi fick ett överskott av ekomjolk och andra ekologiska produkter.

SCIENCE BASED TARGET

Numera har kunderna anslutit sig till Science based target och det de kräver av våra mejerier och i förlängning oss på gårdsnivå, sammanfaller inte alls med vad konsumenterna kräver. Science based target är inte alls anpassat till lantbruk och djurhållning eftersom ingen hänsyn tas till fotosyntesen och det kretslopp

som lantbruket bygger på. Handeln och flera med dem, ställer krav på oss för att inte behöva göra något själva. Istället för att enas om att stå upp för mjölkorna så tävlar Arla, Valio, Friesland Campina med flera om att snabbast uppfylla handelns krav.

MINDRE OCH DYRARE

Allt detta leder till minskad matproduktion och i förlängningen dyrare mat. Trots att det politiskt alltmer efterfrågas mer produktion och större beredskap får politikerna allt svårare att hjälpa oss att öka vår lönsamhet och produktion.

Vi har nu hamnat i en situation där konsumenterna får dyrare mat samtidigt som vår produktion fortsätter att minska på grund av den dåliga lönsamheten. Ingen vinner på detta!

Styrelsen för Sveriges Mjölkbönder

Varför är vargen så viktig?

• Vid ett samtal med en fodersäljare kom vargen på tal. Frågeställningarna var många: Varför är vargen mer värd än både människa och andra djur? Varför är vargen viktigare än de vilda djur vi själva kan skjuta och äta? Hur kommer det sig att det är straffbart att skjuta en

varg men inte att som Naturvårdsverket gjort, släppa ut varg som sedan tar både älgar, rådjur och får?

Hur kommer det sig att de som inte berörs av vargen, det vill säga de som inte brukar skog och mark eller som har en djurproduktion, har en starkare

röst än de som lever med och av naturen? Varför finns det pengar till "vargskötsel" men inte till att minska vårdköer eller att se till att det finns tillräckligt med plats på äldreboenden?

Hela debatten är ett tecken på hur vilseledd och bortskämd den urbana människan har

blivit, där tillgång till mat inte behöver finnas med i tankarna. Det är ett grundläggande fel när det är straffbart att skjuta en varg eller ett lodjur som river eller skadar våra produktionsdjur. Det är sannerligen dags för många att vakna upp ur sin drömvärld.

Ett motstånd som engagerar

Debatten har under de senaste veckorna varit het omkring Bovaer, ett kemiskt preparat som blandas in i mineralfodret. Det började i Storbritannien och har sedan spridit sig. För den som mot förmodan har missat vad Bovaer är, så är det ett fodertillskott som ska minska metanutsläppen från våra mjölkkor. Dessa utsläpp förväntas minska med 25–30 procent.

I Danmark har de från årsskiftet infört krav på användning av Bovaer eller foderfett för att sänka metanutsläppet från korna. Samtidigt har en uppgörelse gjorts mellan den danska motsvarigheten till LRF, branschorganisationer och regeringen i Danmark om skatt på växthusgasutsläpp från år 2030. När det naturliga hade varit att protestera, har organisationerna valt en uppgörelse.

OFARLIGT ELLER INTE?

För oss är det helt ofattbart att någon från lantbruksbranschen överhuvudtaget kan tänka sig att diskutera en skatt på djurs naturliga ämnesomsättning. Än mer ofattbart är det att de kan enas om detta.

Hur mycket metan finns det då i luften? Enheten är PPM vilket betyder parts per million, det vill säga miljondelar. Det finns

1,6 ppm i luften, som jämförelse.

Flera mejerier i Sverige har gjort och gör försök med Bovaer. Olika forskningsstudier säger olika om huruvida Bovaer är ofarligt eller inte, men konsumenterna verkar inte vilja ha det. Risker för den som hanterar Bovaer finns, men den informationen har tystats ner.

ETT KOMPAKT MOTSTÅND

Under den senaste tidens debatt om Bovaer har vi i styrelsen fått många reaktioner från medlemmar i Sveriges Mjölkbönder och även icke medlemmar har kontaktat oss. Det har även varit konsumenter som hört av sig efter att vi uttalat oss i olika medier.

En hel del av de journalister som hört av sig tycker hela situationen runt Bovaer är märklig. De enda som är för Bovaer verkar vara förtroendevalda och då framförallt inom Arla. Vi har aldrig tidigare upplevt ett större engagemang än motståndet mot Bovaer. Detta gäller såväl bönder som konsumenter. Det är glädjande att det finns ett motstånd mot ett helt onödigt och dyrt preparat!

Och när vi inte trodde det kunde bli värre, så vill Arla ta över de statliga kontrollerna... Det kommer vi att återkomma till!

Historiskt högt pris på traktorer

• Nej, sådana rubriker ser vi aldrig, även om det är så som det i verkligheten ligger till. Däremot sägs det så fort mjölkpriset går upp, att det är "historiskt höga" mjölkpriser. Det är svårt att förstå varför många använder sig av ett sånt uttryck. Inflationen i samhället gör ju att ett "historiskt" högt pris är det normala. Det är ju tvärt om så att det är onormalt att det INTE är ett historiskt högt pris.

Att uttrycka sig med den här termen är rent av skadligt eftersom det kopplas till en "för" hög lönsamhet av många. Inte minst av tjänstemännen inom Kooperationen. Sanningen är ju att även med det pris vi har nu för mjölken så fattas det 1,30 för att mjölkpriset skulle ha följt inflationen om vi går tillbaka till betalningen på 80-talet.

Så länge våra priser inte ens kan komma ikapp inflationen kommer vi aldrig nå god lönsamhet!

Sveriges Mjölkbönder startades 2006 med syftet att öka lönsamheten och förbättra villkoren för svensk mjölkproduktion. En prenumeration på Lantbrukets Affärer ingår i medlemskapet och därmed lyfter tidningen de frågor som är relevanta för oss. På vår hemsida www.sverigemjolkbonder.se finns all information om oss.

ORDFÖRANDE
Claes Jonsson
070-301 09 31
bankebolet@gmail.com

VICE ORDFÖRANDE
Ulrik Isleborn
070-252 90 27
isarydab@gmail.com

ANDRE VICE ORDFÖRANDE
Mats Karlsson
070-395 48 66
emg.karlsson@gmail.com